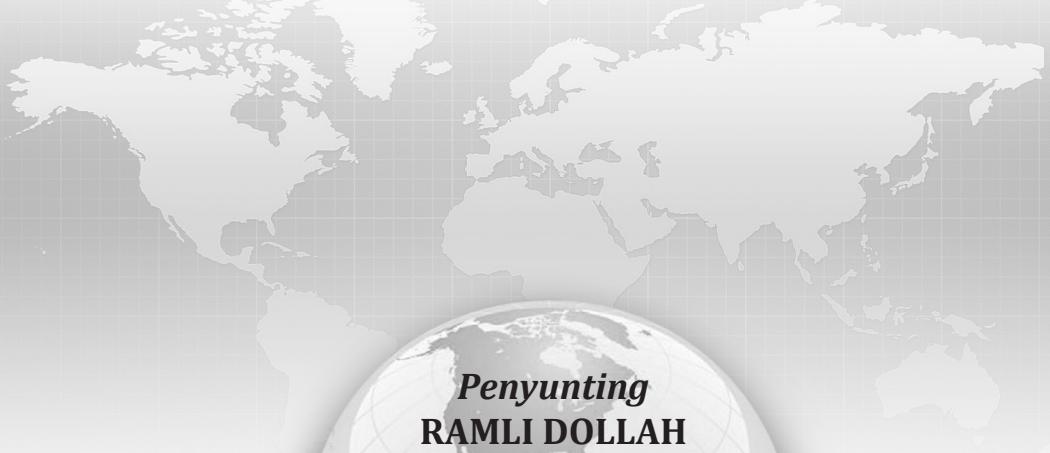

ASAS HUBUNGAN ANTARABANGSA

ASAS HUBUNGAN ANTARABANGSA

Penyunting
**RAMLI DOLLAH
MARJA AZLIMA OMAR**

PENERBIT UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

Kota Kinabalu • Sabah • Malaysia

<http://www.ums.edu.my>

2014

Ahli Majlis Penerbitan Ilmiah Malaysia (MAPIM)

© Universiti Malaysia Sabah, 2014

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau dikeluarkan ke dalam sebarang bentuk sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Penerbit Universiti Malaysia Sabah, kecuali seperti yang diperuntukkan dalam Akta 332, Akta Hak Cipta 1987. Keizinan adalah tertakluk kepada pembayaran royalti atau honorarium.

Segala kesahihan maklumat yang terdapat dalam buku ini tidak semestinya mewakili atau menggambarkan pendirian mahupun pendapat Penerbit Universiti Malaysia Sabah. Pembaca atau pengguna buku ini perlu berusaha sendiri untuk mendapatkan maklumat yang tepat sebelum menggunakan sebarang maklumat yang terkandung di dalamnya. Pandangan yang terdapat dalam buku ini merupakan pandangan ataupun pendapat penulis dan tidak semestinya menunjukkan pendapat atau polisi Universiti Malaysia Sabah. Penerbit Universiti Malaysia Sabah tidak akan bertanggungjawab terhadap sebarang masalah mahupun kesulitan yang timbul, sama ada secara menyeluruh atau sebahagian, yang diakibatkan oleh penggunaan atau kebergantungan pembaca terhadap kandungan buku ini.

Perpustakaan Negara Malaysia

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

ASAS HUBUNGAN ANTARABANGSA / Penyunting RAMLI DOLLAH,

MARJA AZLIMA OMAR

Includes index

Bibliography: page

ISBN 978-967-0521-28-2

1. International relations. I. Ramli Dollah, 1976-,

II. Marja Azlima Omar, 1972-.

327

Muka taip teks: Cambria/Minion Pro

Saiz taip teks dan *leading*: 11/14 poin

Diterbitkan oleh: Penerbit Universiti Malaysia Sabah

Tingkat Bawah, Perpustakaan

Universiti Malaysia Sabah

Jalan UMS

88400 Kota Kinabalu, Sabah.

Dicetak oleh: Gayawara Sdn. Bhd.

No. 2 Jalan Nountun, Kg. Bambangan, Inanam

Tkt. Bawah, Wisma Capital,

88450 Kota Kinabalu, Sabah.

Kandungan

Senarai Jadual

Prakata

Penghargaan

BAB 1	Pengenalan Disiplin Hubungan Antarabangsa	1
	<i>Ramli Dollah, Marja Azlima Omar & Mohd. Syarieffuddin Abdullah</i>	
BAB 2	Hubungan Antarabangsa sebagai Korpus Ilmu: Evolusi dan Perkembangan	15
	<i>Ramli Dollah</i>	
BAB 3	Perkembangan Program Hubungan Antarabangsa, Sekolah Sains Sosial, Universiti Malaysia Sabah (1995-2013)	41
	<i>Ramli Dollah, Diana Peters, Wan Shawaluddin Wan Hassan, Asmady Idris, Marja Azlima Omar, Rizal Zamani Idris, Zaini Othman, Mohd. Noor Yazid, Suzalie Mohamad, Hapiza Nor Adeen & Carlervin Sukim</i>	
BAB 4	International Political Economy (IPE): Satu Pengenalan	73
	<i>Rizal Zamani Idris & Rafiq Idris</i>	
BAB 5	Diplomasi dan Hubungan Antarabangsa	89
	<i>Diana Peters</i>	
BAB 6	Dasar Luar dan Hubungan Antarabangsa	103
	<i>Wan Shawaluddin Wan Hassan</i>	
BAB 7	Persoalan dan Asas Kajian Keselamatan Antarabangsa	121
	<i>Ramli Dollah & Mohd. Kamarulnizam Abdullah</i>	
BAB 8	Pengenalan Undang-Undang Awam Antarabangsa	139
	<i>Marja Azlima Omar</i>	
BAB 9	Evolusi Perdebatan Teori Hubungan Antarabangsa: <i>Min Huna Ila Aina?</i>	161
	<i>Asmady Idris</i>	

Senarai Penyumbang

Rujukan

Indeks

Senarai Jadual

Jadual	Halaman
3.1 Enrolmen pelajar SSS (sepenuh masa) tahun 1995-2012	45
3.2 Enrolmen pelajar Program Hubungan Antarabangsa, SSS, UMS (1996-2012)	46
3.3 Pensyarah Program Hubungan Antarabangsa dan bidang kepakaran	51
3.4 Kursus teras Sekolah bagi Program Hubungan Antarabangsa HA15	56
3.5 Kursus teras Program	56
3.6 Kursus elektif Program	57
3.7 Pecahan keseluruhan disiplin mata pelajaran	58
3.8 Struktur penawaran kursus sesi 2012/2013	63

Prakata

Disiplin Hubungan Antarabangsa yang diajar di beberapa universiti di Malaysia telah berkembang menjadi satu subjek yang menarik minat ramai para pelajar. Walau bagaimanapun, salah satu daripada masalah yang dihadapi oleh pelajar disiplin ini adalah kesukaran untuk mendapatkan bahan bacaan dalam bahasa Melayu. Pada hari ini, kebanyakan bahan bacaan berkenaan Hubungan Antarabangsa lebih banyak ditulis dalam bahasa Inggeris. Keadaan ini menimbulkan kesulitan dalam kalangan pelajar untuk memahami subjek ini.

Menyedari akan masalah ini, maka buku ini dihasilkan sebagai inisiatif ahli akademik Program Hubungan Antarabangsa, SSS, UMS untuk memulakan usaha ke arah menghasilkan karya dalam bahasa Melayu. Langkah ini diharap dapat membantu memberikan maklumat dan ilmu awal berkenaan disiplin ini kepada pelajar-pelajar atau sesiapa sahaja yang berminat tentang disiplin Hubungan Antarabangsa.

Dalam menghasilkan buku ini, para penulis dan penyunting mengakui akan kelemahan-kelemahan yang terdapat dalam buku ini, sama ada dari segi penulisan atau persembahan. Maka, kami bersedia menerima sebarang kritikan dan teguran bagi memperbaiki lagi mutu penulisan dan persembahan buku-buku seperti ini pada masa akan datang.

Ramli Dollah
Marja Azlima Omar
Sekolah Sains Sosial
Universiti Malaysia Sabah
2014

Penghargaan

Syukur alhamdulillah diucapkan ke hadrat Allah SWT kerana dengan limpah kurnia dan izin-Nya, buku *Asas Hubungan Antarabangsa* ini akhirnya berjaya disiapkan. Dalam usaha menyiapkan penulisan ini, para penyunting dan penulis ingin memberi ucapan penghargaan yang tidak terhingga kepada pihak-pihak yang terlibat secara berterusan memberi sokongan dan kerjasama sehingga buku ini berjaya diterbitkan.

Ucapan setinggi penghargaan ditujukan kepada Prof. Datuk Dr. Mohd. Harun Abdullah, Naib Canselor, Universiti Malaysia Sabah (UMS) atas sokongan beliau dalam melaksanakan tugas sebagai seorang ahli akademik di universiti ini. Ucapan ribuan terima kasih juga ditujukan kepada Dekan Sekolah Sains Sosial (SSS), Prof. Datuk Mohd. Hamdan Adnan dan Prof. Madya Hj. Inon Shaharuddin A. R., mantan Dekan SSS, UMS yang sentiasa memberikan galakan untuk terus berwacana. Tidak dilupakan, Prof. Madya Dr. Mohd. Noor Yazid, mantan Ketua Program Hubungan Antarabangsa, Puan Diana, Saudara Mustapa Talip, Ketua Unit CerGIS dan rakan-rakan pensyarah di SSS yang berterusan memberikan sokongan dalam bentuk idea, kepakaran dan informasi dalam menjayakan penulisan ini. Sekalung budi untuk Unit Penerbitan UMS dan staf terutamanya Prof. Madya Dr. Asmady Idris dan Puan Ainun Jamil, Puan Rosalind Ganis dan Puan Dora Diana Desmond yang memberikan bantuan dalam menerbitkan buku ini, serta kakitangan pejabat am dan pelajar (pra/pasca) SSS, UMS yang banyak menjayakan penulisan ini melalui perbincangan yang diperoleh di dalam atau di luar kelas. Ribuan terima kasih juga diucapkan kepada Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) melalui geran penyelidikan FRGS (FRG0331-SS-1/2013) dan ERGS0018-PK-1/2012 yang membantu melancarkan kerja-kerja penyuntingan buku ini melalui dana penyelidikan yang diberikan. Akhir sekali, terima kasih kepada Saudara Modwin dan Amrullah yang banyak menyemak buku ini dan ahli keluarga yang banyak berkorban dan memahami situasi kami sebagai ahli akademik yang terpaksa ‘memadukan’ dunia kekeluargaan. Sesungguhnya, tanpa pengorbanan kalian, penerbitan buku ini tidak akan dapat direalisasikan.